

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ของผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการ และครูอิสลามศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาและสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้คือ

- 3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 257 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 39 คน ฝ่ายวิชาการจำนวน 39 คน และครูผู้สอนอิสลามแบบเข้ม จำนวน 179 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 154 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรทั้งหมดของผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการและครูผู้สอน
อิสลามศึกษา โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษา (อิสลามแบบเข้ม) สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิภาส เขต 1 มีดังนี้

ลำดับที่	ชื่ออำเภอ	โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหาร	หัวหน้าวิชาการ	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา
			ประชากรทั้งหมด		
1	เมือง	10	10	10	50
2	เชียง	6	6	6	24
3	บาเจาะ	6	6	6	25
4	รือเสาะ	8	8	8	36
5	ศรีสาคร	9	9	9	44
		39	39	39	179
รวมทั้งหมด					257

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการและ
ครูผู้สอนอิสลามศึกษา (อิสลามศึกษาแบบเข้ม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานีราชวิภาส เขต 1

ลำดับที่	ชื่ออำเภอ	โรงเรียน (โรง)	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เมือง	10	70	42
2	เชียง	6	36	22
3	บาเจาะ	6	37	22
4	รือเสาะ	8	52	31
5	ศรีสาคร	9	62	37
	รวม	39	257	154

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักในการค้นคว้าเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์จากผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ใช้เลือกจากกลุ่มตัวอย่าง 8 คน โดยกำหนดตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านอิสลามศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูง
2. โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านอิสลามศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ
3. โรงเรียนที่มีนักเรียนเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษา
4. โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยลงหลังจากได้เปิดหลักสูตรอิสลามศึกษา

3.2 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ เพศ จำแนกเป็น 2 ประเภท

- ชาย
- หญิง

อายุ จำแนกเป็น

- 20-30 ปี
- 31 - 40 ปี
- 41 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษาสามัญ

- อนุปริญญา
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก

วุฒิการศึกษาศาสนา

- ชานาวี
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก

ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น 3 ประเภท

- น้อยกว่า 5 ปี
- 5 - 10 ปี
- 11 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 4 ด้าน

1. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก.แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้กับผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน

- 1.ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
- 2.ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 3.ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
- 4.ด้านการวัดและประเมินผล รวมถึงข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่างๆ

ข. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ได้นำมาจากการประมวลและ ดัดแปลงข้อคำถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (มาหามะหรือสะลิ บินเซ็ง 2556 นางสาขานีระ จิสม 2556 อับดุลชอมะ โต๊ะอาลิม2550) ซึ่งจะใช้กับผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนอิสลามศึกษา โดย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถาม ซึ่งมีลักษณะเป็น คำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list) เพื่อทราบถึงตัวแปรที่กำหนดในการศึกษา คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1987 อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์ : 2550 : 69) แบ่งออกเป็น 5 อันดับ จำนวน 53 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 18 ข้อ
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน 13 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับและมีความหมาย ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

3.3.2 วิธีการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษารูปแบบการเขียนแบบสอบถามจากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ พิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความตรง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:116–117 อ้างถึงใน อัดนันย์ อาลีกาเห 2553) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นครูผู้สอนอิสลามศึกษา

1.5 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ,2540:125 – 126 อ้างถึงใน อัดนันย์ อาลีกาเห 2553) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.856

1.6 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง

1.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2.การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษา (อิสลามศึกษาแบบเข้ม)

2.3 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

ก. แบบสำรวจ

1. ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเองและจ้างเด็กเพื่อเก็บข้อมูล รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1,2 ทั้งหมด 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ครบสมบูรณ์ ส่วนตอนที่ 3 มีจำนวน 85 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60

ข. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็น 4 ด้าน คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ก. แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ มาวิเคราะห์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3. คำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยให้คะแนน ตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 126-127 อ้างถึงใน มุฮัมมัดนาเซ สามะ 2551 : 82)

4. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่ บรรยายเป็นความเรียง เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปใช้ในการแปลผลผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้

2.1.1 ค่า IOC

2.1.2 ค่าความเชื่อมั่น Reliability

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})

2.2.4 ค่า t-test (Independent Sampling)

2.2.5 F-test (One – Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

โดยวิธีการของ (Schaeffer)